

DOMOVINA

Uredništvo je v Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krome. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravištvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake pete vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Volilna preosnova.

Državni zbor se je sešel, in dasi obravnava doslej razna druga vprašanja, se giblje vse, kar je v zbornici, pod utisom, da je to le nekaka predigra za oni odločilni dan, ko predloži vlada zbornici svoj načrt volilne preosnove, ko se pozovejo avstrijski narodi k obravnavi o svoji nsodi. Kakor je prejšnje čase prihajal pritisk k novim činom v javnem življenju navadno od zahoda, tako je prišel v nedavno minolih dneh od iztoka: mogočno gibanje v Rusiji, konečna uklopitev carizma pred voljo naroda, nadalje pa tudi gibanje na Ogrskem ter sklep Fejervarija, dati ogrskemu narodu volilno preosnovo na podlagi splošne in enake volilne pravice je konečno tudi v naši državni polovici zbudil narode, da so vstali in krepko ter samosvestno zahtevali svojih pravic. Že doslej so bili hudi boji. A zdaj se, da nas čakajo še hujši, ker, kar izvenoma v načrtu vlade doslej ni bila volilna preosnova, kakoršno namerava vlada, ne pravična, ampak najskrajnejša krivica za nas Jugoslovane, posebej za nas štajerske Slovence.

Močna opozicija se je stvorila v zbornici proti volilni preosnovi. Veleposestvo vseh strank, poljsko „Kolo“ in Vsenemci so sklenili na vsak način preprečiti pravično urejenje političnih razmer v Avstriji.

Da se veleposestvo ne more vživeti v misel, da je v javnem življenju vsakdo enak, in da je njegov privilegij skrajna krivica, ki mora konečno pasti, to razumemo. Da se poljska zlahta ne bi rada odrekla svojim pravicam, to je že stara znana stvar

za vsakega, kdorkoli zasleduje javno življenje v mnogih ozirih protislovenske poljske zlahte. In da se Vsenemci hočejo boriti ne le za dosedanje krivično posestno stanje Nemcev na škodo drugih narodnosti, ampak da hočejo imeti še celo več, nego došedaj, to je pri znani objestnosti oholega Vsenemštva tudi razumljivo.

Nas spodnještajerske Slovence posebej hočejo ogoljufati, 40.000 Nemcev, ki žive med nami, naj dobi 2 poslance, 400.000 Slovencev pa 6, ali kakor se sliši v najnovjšem času, celo samo 5 poslancev.

Jasno ko beli dan je, da se proti takšni krivici mora postaviti vse spodnještajersko Slovenstvo, da morajo naši poslanci stati v prvi vrsti na straži za naše pravice, da moramo mi vsi pozorno čakati dneva, ko pride na vrsto volilna preosnova, in v slučaju, da se nam ima res zgoditi taka nečevna krivica, stopiti vsi brezobzirno in krepko na braniki.

Gospodarski pouk.

Mislím, da dandanes ni več mnogo ljudi, kateri bi ne bili prepričani, da je potrebna izobrazba za napredek v vsakem stanu; dokaz za to je veliko število političnih časnikov, kateri sedaj prihajajo med najširše sloje naroda, dokaz za to pa so tudi posamezni glasovi iz ljudstva samega, katero želi pouka. Ti glasovi so pa največ klic v bednem položaju se nahajajočega kmečkega stanu, kateri vedno bolj in bolj uvideva, da so dandanašnje razmere bistveno drugačne, kakor pred leti, da se od kmetovalca v vsakem oziru več zahteva, kakor prej, in da

moša kmet dandanes dosti več znati in dosti urnejše gospodariti, ako hoče v gospodarskem boju ohraniti svojo eksistenco. Zahteva se torej in potrebna je v sedanji dobi najbolj gospodarska izobrazba.

Na kak način pa se je skušalo do sedaj in se še skuša širiti gospodarsko izobrazbo med slovenskim ljudstvom? Prišel je enkrat na leto v okraj kak potovalni učitelj in tam predaval in mislilo se je, da to že zadostuje. Koliko je krajev, kjer še v obče ni predaval kak strokovnjak, koliko je krajev, kjer minejo leta in leta, ne da bi se kaj storilo za gospodarski napredek! — Skušalo se je potom knjig in časopisov vplivati na ljudstvo, a tudi na ta način se ni veliko doseglo. Gospodarske knjige, katere je izdala družba sv. Mohorja, najdemo večinoma nerazrezane med ljudstvom radi tega, ker ni zanimanja za gospodarsko berilo.

Knjige pa so razun tega nepripravne za naše razmere, ker pri nas še moramo ljudstvo k temu vzgojevati, da bo začelo z zanimanjem čitati ne le povesti in svetovne novice, ampak tudi pončne in vzlasti knjige o raznih strokah kmetijstva. Ta namen pa se edino da doseči potom knjig, katere v obliki povestij, pogovorov, potopisnih črtic itd. razlagajo gospodarske nanke. Gospodarski časopisi iz istega vzroka ne najdejo mnogo naročnikov med kmečkim ljudstvom iz zato bi bilo priporočati časopise, kateri bi približno polovico cele vsebine posvetili dnevnim novicam, povestim in zabavnemu berilu, in le polovica bi bila odločena za gospodarsko stroko. Kmetijskih društev imamo zelo malo, in še ista

z zelo malimi izjemami ne delujejo, nimamo nobenih nadaljevalnih šol, nobene zimske kmetijske šole in ni se čnditi, če so pri nas tako obupne gospodarske razmere.

V dandanašnji dobi napredka, v dandanašnji dobi ljutega boja poljedelcev z veleobrtnijo in veletrgovino v naši državi, so te razmere sramota za slovenski narod kot po dvetretjinski večini n. rod poljedelcev. Na gospodarskem polju nas čaka mnogo dela, na gospodarskem polju moramo začeti, ako hočemo doseči vse cilje, katere smo si postavili, in ako si hočemo kot narod zboljšati svoje stališče. Na enkrat se seveda ne bode dalo vse izpremeniti, treba bo dolgoletnega in vztrajnega dela in hočemo si začrtati pot, po kateri bo mogoče gospodarski dvigniti naš narod.

1. O raznih prilikah se povdarja in zahteva, da se naj vpelje v ljudsko šolo med učne predmete teoretičen in praktičen pouk o kmetijstvu. Posamezni glasovi iz krogov kmetovalcev ne zaležejo mnogo, potrebno bi bilo, da vse kmečke občine, društva, okrajni zastopi in deželni zbori stavijo to zahtevo. Od vsakega kmečkega poslanca se naj zahteva, da se zavzame za to prevažno zahtevo in gotovo bi se dalo doseči, da se sprejme med učne predmete za zadnji dve šolski leti pouk o kmetijstvu. Mladina bi, predno zapusti šolo, si pridobila nekaj gospodarske izobrazbe in, kar je glavno, pridobila bi zanimanje za gospodarsko berilo in bi potem, ko bi šola zapustila, segla tudi po gospodarskih knjigah. Ako bi se učilo kmetijstvo v ljudski šoli, bi se sprijaznili z ljudsko šolo

LISTEK.

Blagor v vrtu cvetočih breskev.

Čudna povest.

Češki napisal Julius Zeyer.

(Dalje.)

Slavnost cvetlic je bila že v polnem toku.

Povsodi so visele girlande, pestri lampijoni, povsodi so stale vaze s kitičami, na strehah, na oknih, na ulici poleg hodnikov. Vzduh je bil napolnjen z vonji in svetlobo. Bilo je hrupno, veselo in slavno po ulicah in v hišah. Petje in godba sta opajala sluh. Pomlad je bila v srcih ljudi kakor v prirodi. Tudi moja kri se je pretakala živahnjše, tudi mene se je polastila vseobčna radost. Tudi jaz sem hitel tja, kamor se je pomikala množica šetalcev. Prišli smo k reki. Temnomodra se je valila med nizkimi bregovi, ki so jih pokrivali cvetoči vrtovi. Razoravale so jo ladje vseh velikosti in oblik. Okinčane z girlandami, napolnjene s pestro

oblečenim občinstvom, so bile te ladje v temi videti kakor ogromne kite cvetja, plujoče proti morju. V trenutku, ko sem prišel k reki, je zažarelo na temnem nebu tisoč rib, tisoč ognjenih kač, zagorelo je na njem neštevilno rudečih lučij. Bil je to umetelni ogenj, ki so ga pravkar zažgali. Od reke je donelo kakor šum viharja. Bil je to hrup tisočev in tisočev ljudi, ki so se tlačili na mostu, vriskali na ladjah in ploskali na bregu. Bilo pa je nekaj očarujočega, nekaj vabljivega v tem prizoru; brez prestanka, gostejše in gostejše so švigale proti nebu iskre, zemlja je deževala ogenj na nebo, kakor je sicer to lilo na njo dež, zemlja je metala kvišku k sivemu oboku žareče cvetje, pisane zvezde, majhna solnca granatovih barv. Zdelo se je, kakor da so to žareči pozdravi, kakor plameneči poljubi, ki jih pošiljajo ljudje nebu, zahvaljujoč se za dragoceni dar pomladi, nastale iz poljubov, s katerimi se je vsesalo nebo v zemljo. Upirajoč oči proti nebu, da bi se nasitil krasnega pogleda, sem šel neprestano brez posebnega cilja dalje ob bregu in prišel končno med vrtove

zunaj mesta. Tu je bilo razmeroma pusto. Toda po vodi so plavale „cvetlične ladje“, velike barke, na katerih so sedele v okinčanih šotorih iz svile ali v majhnih pozlačenih hišicah devojke, oblečene kakor k slavnosti, okinčane z zlatim nakitom, ovenčane s cvetjem. Njihova nališpana obličja so se neprestano smehljala pri svitu zibajočih se svetilk, in mnoga je igrala na piščal ali na lutnjo.

Obrnil sem obličje od teh kupljivih kurtizan, vabečih k sebi može, da bi se, plujoče z njimi po vodi, opajale z ljubeznijo, vinom in vonji parfumov. Polastila se me je misel, da bi se dal prepeljati na drugi breg, od koder bi bil krasen razgled na mesto.

Zaklical sem po brodarju. Ta hip je priplaval mesec iz morja cvetočih breskev ter izpremenil celi kraj v ogromno bajevno deželo. Obenem z mesecem se je pojavila na reki majhna, neobičajno krasna ladija. Bila je, kakor da je zgrajena zgolj iz slonove kosti in iz srebra, vsa je bila okinčana z lilijami in belo cvetočimi nenifari, in spredaj se je zibala svetilka v obliki

velike zvezde, njeni žarki so bili kakor trepetajoča slana, in razun nje je gorela na krovu še cela veriga majhnih, belih svetilk, podobnih po obliki lotosovim cvetom. Med stebri, nosečimi nad krovom posrebrreno streho, se je igral večerni vetrič z zavesami, ki so bile bele kakor sneg in iz najnežnejše svile. Pri krmilu je sedela velika, močna ženska, na pogled Tatarka, in vesla, na katerih so se lesketali biseri, so pregibale mlade, belo oblečene sužnje.

„Ali kličete brodarja, gospod?“ mi je zaklicala Tatarka, zasukala krmilo, in brza ladja je obstala pri velikem kamnu, na katerem sem stal v reki nedaleč od brega.

„Vstopite, gospod“, je rekla Tatarka. „Z veseljem vas prepeljemo na drugi breg, naša ladja je prazna.“

Govorila je mirno, njena zunanost je bila skromna.

Njene ponudbe nisem mogel brez nevljudnosti prav odkloniti, Stopil sem na krov.

Vzklika nisem mogel zatreti. Pod baldahinom, ki je bil pretkan s srebrom in biseri, kakor da je posut s solzami,

kmetje, kateri do sedaj še v velikem številu smatrajo ljudsko šolo kot nepotrebno breme in povzročajo učiteljsvu marsikatero bridko uro. Kakega pomena bi bil obvezen pouk v gospodarskih strokah v ljudski šoli, hočem pokazati na enem vzgledu, iz katerega se razvidi veliki vpliv učiteljstva in šole na gospodarske odnose v posameznih krajih.

Znana mi je ena šola na murskem polju, kjer se mladina pred šolo in v odmorih pod vodstvom učitelja poučuje v sadjereji, čebeloreji in vrtnarstvu; da dobijo več zanimanja za to, dobijo dečki vsako leto po eno sadno drevo, dekleta razna semena in cvetlice, povrh pa se še sem in tje pogostijo s sladkim pridelkom čebel. In dandanes že vidimo lepe uspehe tega navajanja mladine k mnemu gospodarstvu: število sadnega drevja se je potrojilo, lepi zelenjadni in cvetlični vrti razveseljujejo gledalca. Mladina pa, ki je izšla iz te šole, izpopolnjuje svoje znanje, mladeniči si ustanavljajo svoje trsnice, katere jim dajo ne le trsje za obnovenje lastnih po trtni uši uničenih vinogradov, ampak tudi nekaj trsja za prodajo. Prebivalstvo pa je postalo po približno 20letnem delovanju dotičnega učitelja dovezetno za razna gospodarska vprašanja, kar nam dokazuje veliko število udov podružnice kmetijske družbe, vrlo delujoča kmetijska in bikorejska zadruga ter mlekarna. Take uspehe in še večje bi lahko dosegli, ako bi se mladina neposredno pred izstopom iz ljudske šole vsaj nekoliko izobrazila za svoj bodoči poklic. Če pomislimo, da se vsak stan razun kmečkega strokovno šola za izvrševanje svojega poklica po več let, je gotovo upravičena ta malenkostna zahteva.

2. Na podlagi, katero bi na ta način nudila ljudska šola, bi se moralo delati naprej. Zelo važna so predavanja strokovnjakov, a ker isti ne morejo večkrat v letu prihajati v eden in isti večji kraj, v posamezne vasi pa niti enkrat na leto ne, zato je najvažnejšega pomena, ako prevzamejo drobno gospodarsko delo v posameznih občinah učitelji in umni gospodarji, kateri uživajo ugled med soobčani, na sledeči način. V zimskih mesecih pozovejo občane, ali če občina obstoji iz več oddaljenih vasij ali sosesk, prebivalce ene vasi ali soseske v šolo ali kako kmečko hišo (gostilnice ni priporočati, ker marsikateri, kateri bi rad šel k takemu sestanku, v gostilno ne gre radi denarnih ozirov) v nedeljo popoldan skupaj in napeljejo pogovor enkrat na živinorejo, drugokrat na

sadjerejo, vinorejo, čebelarstvo, hmeljarstvo, umetna gnojila, mlekarko, kmetijske stroje, perutninarstvo, združništvo itd.; vsak udeleženec bo povedal kaj iz svoje izkušnje, marsikateri bo pojasnil, da je to in ono v gospodarskih knjigah bral in poskusil ter dosegel te in one uspehe. Pri takih sestankih se lahko berejo dobri članki iz gospodarskih knjig in listov, oziroma naznani vsebina kake gospodarske knjige. Zelo pripravne za taka berila so knjižice, izdane od c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani. V poletnem času pa se naj peljejo posestniki na kako uzorno zemljišče v bližini, kjer si ogledajo uzorne sadne vrte, drevesnice, hleve, travnike, stroje itd., saj nabajamo v vseh okrajih grajščake ali velike posestnike, kateri uzorno kmetujejo in bodo z veseljem obiskovalcem dali potrebna pojasnila. Za take sestanke ni potreba govornikov, ni potreba strokovnjakov, treba je le, da prevzame za dobro stvar vnet mož malenkostno delo, da skliče svoje sosedo skupaj; ni potrebna velika udeležba, od začetka se tudi ne bodo vsi vaščani sešli, a glavno je, da jih vsaj nekaj pride in da se pogovarjajo o gospodarskih vprašanjih. Sprožilo se bode sem in tje kako vprašanje, na katero navzoči ne bodo znali dati odgovora; to se zabeleži in se obrne na kakega strokovnjaka ali kmetijski list, kateri bode drage volje dal odgovor. Na isti način deluje čebelarstvo društvo za spodnje Štajersko za povzdigo čebeloreje, tudi hmeljarsko društvo v Žalcu je na ta način pospeševalo hmeljarstvo, potrebno pa je, da se tudi za ostale gospodarske stroke nekaj stori, kar se najlažje izvrši potom takih majhnih sestankov. Mogoče se bo našel tu in tam kak rojak, kateri bo rekel, naj se osnujejo za posamezne kraje kmetijska društva v razširjanje gospodarske izobrazbe; društva ustanavljati je lahko, a ista vzdržati težko. Le pogledimo na društva na spodnjem Štajerskem, polovica jih spi! Pač bi lahko za gospodarsko izobrazbo storila mnogo bralna društva, katera že imamo v vsaki fari, ako bi ista v svojem področju ustanovila gospodarske odseke, kateri bi izvrševali po posameznih vaseh označeno podrobno gospodarsko delo! Po takem delovanju bi rastlo zanimanje za umno kmetijstvo in vedno bolj in bolj bi izginil stari konservativizem kmetov.

3. Šele po večletnem gospodarsko izobraževalnem delu v posameznih vaseh bo kazalo prirejati v zimskem času večtedenske pončne tečaje, prirejane od strokovnjakov, v posameznih

okrajih, kajti le tedaj bo udeležba obilna in bo tak tečaj dosegel svoj namen.

4. Drobno gospodarsko delo pa bo pripravljalo tla za one velike gospodarske naloge, katere nas čakajo, vzlasti pospeševalo idejo združenja kot edinega sredstva v ohranitev in okrepitve kmečkemu stanu.

Vsi oni, kateri s paznim očesom zasledujejo gospodarski boj na celi črti, vsi oni, kateri želijo napredek našega naroda in hočejo v to svrhu delovati in to je naša mlajša inteligenca, naj sami proučavajo gospodarska vprašanja ter z vsemi močmi pospešujejo gospodarsko izobrazbo našega naroda, ker, če bo naš narod gospodarsko izobražen in močen, bo šele dovezet za naša stremljenja in bo šel za ista v boj. Ako bo gospodarsko delo vršila inteligenca, bo imelo to delovanje to neprecenljivo posledico, da bo izginil, kar vidimo v Švici, prepad, kateri zija med inteligenco in kmečkim ljudstvom in bo nastopilo med nami neprisiljeno, prisrčno občevanje in zaupnost.

Razbita pogajanja.

Grof Andrassy, ogrski politik velikega duševnega obzorja in neutrudljive volje, eden glavnih voditeljev ogrske koalicije (združenih ogrskih oporbenih strank), je imel nalogo, da konečno dožene s krono pogoje, pod katerimi bi se med koalicijo in krono sklenil mir v blagor obeh državnih polovic. Mesce in mesce že traja ta skoro neznosni, mučni položaj. Dan za dnem so vstajali novi npi, da konečno pride mir, da se povrne redno delovanje, redni tok v politično življenje.

Krona je stavila svoje — in koalicija svoje pogoje. V kratkem so bili pogoji koalicije, katere je predložil grof Andrassy cesarju, sledeči: „Koalicija prevzame vlado; trgovinsko pogodbo z Nemčijo sprejme koalicija, toda sklene jo Ogrska kot samostojna država in na podlagi samostojne carinske tarife. Z Avstrijo se sklene prosta trgovinska pogodba. Nova vlada konča takoj reguliranje valute (den. veljave) in ustanovi samostojno ogrsko narodno banko. Vojaška vprašanja naj se opuste, dokler ljudstvo samo ne izrazi svoje volje na podlagi splošne in enake volilne pravice. Uradniki, ki so bili suspendirani (odpuščeni) radi pasivnega odpora, se naj sprejmo zopet v službo.“

To so bili v glavnem pogoji, ki jih je stavila koalicija in katere je grof Andrassy predložil cesarju. Vse je pričakovalo, dasi na Ogrskem nihče ni imel mnogo npanja na brezpogojni sprejem pogojev, da bo se cesar vsaj začel pogajati.

Tembolj je bilo vse razočarano, ko se je izvedelo, da je cesar dne 4. t. m. kratkomalo odklonil vse pogoje. S tem so pretrgana pogajanja in ogrske homatiije so stopile v nov štadij. Vsa znamenja kažejo, da je ogrska koalicija voljna, nadaljevati boj do skrajnosti in da bo to sedaj tudi storila. In tako doživimo v kratkem času viharne dneve, katerih višek bo na vsak način ob času bližajočih se volitev. Takrat se bo tudi pokazalo, ali res stoji še vedno večina mažarskega naroda, kakor pri zadnjih volitvah, na strani koalicije, pokazalo se bo s tem brezdvomno tudi že v jasnejši luči, kdo izide iz tega boja med krono in ogrsko koalicijo kot zmagovalce.

Mi moremo le z zanimanjem zasledovati razvoj. Ne dvomimo, da je večina zahtev ogrske koalicije pravična. Ne dvomimo, da bo gospodarska samostojnost Ogrske, če jo doženejo, blagodejno vplivala tudi na naše razmere, ker smo dejstveno bili mi dozdej vsled po-

pastljivosti naše vlade od Ogrske izkorističani. Ne dvomimo naposled, da bo cela ta kriza prisilila našo državo na pot naprednega razvoja.

Svetovno-politični pregled.

— **Državni zbor** še vedno razpravlja vprašanje starostnega zavarovanja zasebnih uradnikov. Včeraj je debata prišla do konca in danes bo zakonski načrt najbrže v celoti sprejet.

— **Ogrski dogodki.** Kakor poročamo na drugem mestu, so se vse naše nade, da se konečno poravnava razpor med krono in ogrsko koalicijo temeljito izjalovile. Krona je kratkomalo odklonila pogoje, ki jih je stavila koalicija. Zdi se sedaj, da je sedaj vsa ogrska javnost na strani koalicije, celo oni, ki so bili poprej njeni najhujši nasprotniki. Glavno glasilo ogrske koalicije, „Budapesti Hirlap“, pravi: „Nam je ljubše, da je kralj odbil predloge mažarske koalicije... Pogajanje, ki bi končalo s popuščanjem koalicije, bi slabo vplivalo na narod. A naposled naj se izvede ali pošten mir ali nikakšen.“ In „Az Ujsag“, glasilo liberalcev, pravi: „Če je v vladinem odgovoru še kaj nade, da se pogajanja lahko nadaljujejo, potem še položaj ni tako temen. Če pa ne, je kocka pala. Potem je prišel čas, da na mesto koalicije stopi celi narod, da brani mažarsko svobodo in ustavo.“ V enakem smislu pišejo skoro vsi drugi listi. Vse to kaže, da pridejo burni in viharne časi. — Sliši se, da je dal povod cesarjevi odločni odklonitvi mažarskih pogojev prestolonaslednik Franc Ferdinand.

— **Pri ožji volitvi** v mestnem okolišu Kolin - Podebrad - Kaurin med dr. Sobotko in dr. Baxo je bil dne 6. t. m. voljen radikalec dr. Sobotka.

— **Bolgarsko sobranje** se bavi te dni s prvim čitanjem novih zakonskih osnov o pomoči državnim uradnikom v slučaju bolezni in nezmožnosti za delo, o trgovski izobrazbi, o sadjarstvu, o podporah nekim uradnikom trgovskega in poljedelskega ministrstva, in naposled osnova zakona o bolgarski narodni banki.

— **Bolgarsko sobranje** je sprejelo trgovinske pogodbe z Italijo in Francosko brez debate.

— **Italijanski kralj** je poveril Sonninu sestavo novega ministrstva. Ta je že začel pogajanja z različnimi politiki. Čuje se, da sprejme Guicciardini vnanje zadeve, in da vstopijo v novi kabinet tudi Sacchi, Cocco-Ortu, Salandra, Carmina in Lacaba.

— **Turško-perzijska trgovska zveza** je sprejeta in podpisana. Vrše se tudi obravnave radi poštne konvencije.

— **Perzijsko časopisje** se izjavlja z ozirom na težke kreditne pogoje pri angleški banki, ki je edina v južni Perziji, za ustanovitev ruske banke v Širasu.

— **Med angleškimi unijonisti**, kateri so, kakor smo poročali, pri zadnjih volitvah v državno zbornico angleško sramotno podlegli proti liberalcem, homerulerjem in delavcem, in katerih glavna voditelja sta Balfour in Chamberlain, je prišlo do razporov. Pri nekem razgovoru o bodočem političnem položaju se Balfour in Chamberlain nista mogla zediniti in zato se bo opozicija (oporba) delila najbrž v 2 ali 3 oddelke.

— **Carski namestnik v iztočni Aziji** je postal general Grodekov. Star je 63 let, se je udeležil rusko-turške vojske l. 1877., vojsk v Turkistanu, Afganistanu, je bil od l. 1883—1890 vojaški guverner v Sir-Darja-pokrajini, od l. 1893—1903 generalni guverner v amurskih pokrajinah. Znan je tudi po svojih spisih.

je ležala ženska postava, oblečena vsa v belo svilo. Lotosovo cvetje je zakrivalo deloma njene temne lase, in njene noge v brokatnih čevljičkih so bile podobne srebrnim lilijam. Zavese so bile na strani, h kateri je bila obrnjena, razgrnjene, skledica iz sneženo belega nefrita, napolnjena z vonjajočo peno, je stala poleg nje na preprogi; zdaj-pazdaj je pomočila v njo srebrno steblo in spuščala mehurčke v mesečno noč. Zagoreli so tam kakor mavrični opali in izginili, razblinivši se v nočni megli. Njeni vzdihli so hiteli za njimi, in s presladkim glasom, katerega znani zvok me je pretresel v dnu duše, je zašepetala: „Tako gine moje življenje — sijajno in prazno.“

Ali je bila to res ona? Dolgo nisdm mozel dvomiti; ozrla se je name, bila je Mingej! Žalostno in nežno me je gledala v oči; zdelo se je, da čaka, da jo ogovorim. K temu nisem imel dovolj poguma; komaj sem se držal na nogah. Ko nisem spregovoril niti besedice, se je obrnila in zopet vzdihujoč spuščala v zrak mehurčke.

„Pri bregu smo“, je rekla Tatarka surovo.

Ko se nisem zganil, me je prišla za roko, in zopet sem stal na bregu, sam ne vem na kakšen način.

„Tepec“, je zašepetala Tatarka.

„Zakaj je tako žalostna? Zakaj je okoli nje vse belo, vse v barvi žalosti? Zakaj je nesrečna?“

Tatarka se je vrnila počasi h krmilu in nato rekla: „Krasni možje imajo kratko življenje, in krasne žene niso srečne. To je star pregovor!“

Ladja se je zganila. Nekaj trenutkov sem jo videl, kako pluje v noči nalik stvoru bele pene in mesečnih žarkov, nato pa se je izgubila.

„Jaz tepec!“ sem ponavljal za Tatarko in se počasi vrnil domov. Slavnost cvetic ni imela zame nobene zanimivosti, nobenega pomena več. Samo-obsebi se razume, da celo noč nisem spal. Drugi dan sem že prebil z očetom, in ko je solnce nehalo pripekati, sem se odpravil na pot k mandarinu Panju.

(Dalje prihodjici.)

— **Finsko narodno zastopstvo.** Načrt za nje je, kakor poročajo finski listi, dogotovljen. Deželni zbor naj bi obstajal iz ene zbornice z 200 poslanci. Poslanci se volijo na dobo 3 let. Za volitve veljajo izven že v volilnem zakonu zaznamovanih določb še sledeča pravila: Volilno pravico imajo vsi finski državljani, moški in ženske, ki so stari nad 21 let. Nimajo pa iste one osebe, ki nimajo državljanskih pravic. Voljen sme biti vsakdo s 25. letom, v posebnih slučajih s 24. Vsakdo sme biti voljen samo v okraju, v kateri je pristojen. Stroge določbe so izražene proti uplivanju pri volitvah. Poslanci dobe 1400 mark dijet na leto. V tekočem zasedanju dobe poslanci, če so vsaj 90 dni v zbornici, po 5 mark na dan.

Slovenske novice.

Štajersko.

— **Okrajni komisar celjski.** Okrajni komisar pri okr. glavarstvu v Mariboru dr. Koch-Thannheimb je premeščen v isti lastnosti k okrajnemu glavarstvu v Celje.

— **Žalski odsek „Celjskega Sokola“** priredi dne 10. t. m. v restavracijskih prostorih g. Kučeka svoj prvi kostumni venček. Svira polnoštevila šoštanjnska narodna godba. Začetek ob 8. uri zvečer. Vsi prostori bodo električno razsvetljeni. — Ta večer obeta mnogo neprisiljene zabave, kajti oglašeni je že lepo število krasnih mask ter tudi več skupin. Ker je ta kostumni venček prva prireditev te vrste naših mladih vrlih „Sokolov“ je želeli vsestransko najmnogobrojnejše udeležbe. Priznana šoštanjnska narodna godba pa bode kakor dotedaj povsod tudi na našem večeru izborna rešila svojo nalogo.

— **Žganja poln** je šel pred nekaj tedni prevžitar Videc, doma na Svetini, že pozno v noč proti domu. Spirit ga je zanašal po lepi stari navadi zdaj sem, zdaj tja po cesti, ki drži za Savinjo v Pečovnik. Škarpa je na nekaterih mestih opasno porušena in tako se je nadevani možicelj skobalil čez po robastem kamenju v ledeno-mrzlo reko. Po naključju ga je nekdo, ki je slišal obupno stokanje, našel in potegnul iz mrzle postelje. Spravili so ga blizu tamkaj v hlev. Vendar se je bil toliko potolkel in prehladil, da je v par dneh izdihnil.

— **Požar v Okonini v Savinjski dolini.** Na Svečnico 2. t. m. sta zgorela posestnika Krevlju v Okonini hlev in kozolec. Da ni požar uničil še hiše, je zasluga požarne brambe pri Sv. Frančišku, ki je pravočasno prihitela na lice mesta in rešila, kar se je sploh dalo rešiti. Posestniku je zgorelo 150 K v bankovcih, dočim so mu ognjegasci rešili 400 K. Ogenj so najbrže zaaetili otroci.

— **V državnozborski seji** dne 6. t. m. je interpeliral slavni politik „Pommer“ radi — žalske pivovarne.

— **Požar.** 3. t. m. zvečer je gorelo v Šmihelski fari nad Mozirjem. Gospodarju Drogeniku je pogorelo gospodarsko poslopje s pridelki vred. Kdo je kriv, se še ne ve.

— **Šoštanj.** Dne 18. t. m. se vrši v hotelu „Avstrija“ v Šoštanju sestanek vseh županov šoštanjnskega okraja ter načelnikov posojilnice, sklican od predsednika „Šaleške čitalnice“, v ta namen, da se sprejmejo pravila in določitve potrebni koraki za ustanovitev „Ljudske knjižnice“ v Šoštanju.

— **Št. Ilj pri Velenju.** Bralno društvo je priredilo dne 2. t. m. poučno predavanje „O zgodovini Slovencev“; predavatelj nam je naslikal dogodke od prihoda Slovanov v Evropo do

konca turških vojsk, zlasti orisal življenje naših pradedov v omenjeni dobi. Predavanju je sledilo okrog 50 poslušalcev, v prvi vrsti mladina, z napeto pozornostjo. Isto se nadaljuje dne 4. marca in se bode obširno pojasnil sedanji položaj slovenskega naroda na političnem, prosvetnem in gospodarskem polju.

— **Št. Ilj pri Velenju.** Pač težka, bridka ura je slovesa, — za nas Šentiljčane od velezaslužnega našega dosedanjega nadučitelja g. Trobeju. Sadevi njegovega delovanja se kažejo že leta in leta; naša fara slovi po svoji sadjereji in vinoreji, naša šola je ena najuglednejših v celem okraju in njene uspehe vidimo na naši mladini, katera stremi z vnemo za razširjanjem svoje izobrazbe, o čemur nam priča delovanje bralnega društva. Veselo je gledati mladino, ko hiti po nedeljah in praznikih v bralno društvo prebirat časopise in si izposojevat knjige, veselo je gledati, s kakim zanimanjem poslušajo predavanja, z veseljem pa navdajajo človeka tudi prireditve te mladine, katere privedejo mnogobrojno občinstvo od blizu in daleč v Št. Ilj. Čut hvaležnosti obhaja vsakega Šentiljčana napram odhajajočemu g. nadučitelju, izrazila pa je ta čut hvaležnosti vsega prebivalstva naša občina, katera je dne 1. svečana soglasno podelila najvišjo čast, katero more podeliti občina, namreč častno občinstvo, svojemu mnogoletnemu neumorno delujočemu nadučitelju. Za napredek kmečkega ljudstva vnetega odgojitelja mladine pa naj spremlja na njegovem potu zavest, da je povzdignil tekom svojega delovanja zapuščeno v zatišju ležečo šentiljsko faro v vsakem oziru na zelo visoko stopinjo, kakor tudi odkritosrčna želja, da bi dosegel pri svojem poznejšem delovanju zaslužen priznanje tudi od višjih krogov. Pozni rodovi se bodo spominjali s hvaležnim srcem g. Trobeja, kateri je povzročil tako lep napredek v naši župniji. Častitamo Šoštanjčanom na pridobitvi in želimo, da bi Slovenci imeli mnogo tako delavnih učiteljev.

— **Štrajk v Trbovljah.** Stanje je neizpremenjeno. Včeraj se je peljala deputacija soc. demokratov na Dunaj, toda pogajanja z generalno direkcijo so bila brezuspešna. Mnogo rudarjev hodi na delo, akoravno žrtvujejo, lahko rečemo, svoje življenje. Mraz in lakota sta hujša nego stavkujoči sodrugji, kateri obetajo delajočim, da jih bodo pobili, kadar odide vojaštvo in orožništvo. Vojaška moč ostane tukaj toliko casa, da občina ne izžene od rudokopa odslovljenih 36 glavnih voditeljev štrajka, kar se bode zgodilo v 14 dneh in takrat pričakujemo najhujšega. Na Ogrskem imajo pripravljenih za Trbovlje 300 kopačev (Häuer) za slučaj, da bodo domačih delavcev toliko odslovili in iz občine izgnali. Sedaj dalje štrajkati je nezmiselno in brezsrčno za hujskajoče voditelje, kateri bodo, kakor smo iz zanesljivih virov izvedeli, vsi skupaj zaprti radi hujskanja. Nekaj jih ima že državno pravdnitvo v rokah. Pozneje bomo izpregovorili o nesramni podivjanosti rudarskih žensk, katero metodo je vpeljal sedanji vodja soc. demokratov.

— **Braslovce.** Tukajšnje pevsko društvo je priredilo dne 2. t. m. igro: „Dan sprave“. Udeležba je bila velikanska, uspeh je bil nepričakovano velik. Povdariti je treba, da so igralci večinoma kmetskega stanu in skoraj vsi jako oddaljeni od trga, toda navzlic temu prihajali so veselo in pogumno k gledališkim vajam. Bodi tem igralcem tem potom izrečena prisrčna zahvala. Uloge so bile razdeljene kar najbolje. Posebno nam je omeniti Ma-

rijanico, (gdč. Kraševce), ki se je globoko zamislila v svojo težavno ulogo. Enako pohvalno je tudi omeniti Urha in Obročca (Bošnjak in Marčinko). Uloga vinskega bratca, oziroma žganjarja ni mogla biti v boljnih rokah. Konečno se nam je zahvaliti za sijajen večer našemu režiserju, gospodu učitelju Stritarju. Po igri je nastopil društveni mešani zbor, ki je pod spretnim vodstvom g. J. Bojnika zapel prav izborna nekaj pesmic.

— **Brežice.** II. Sokolski ples s koncertom, ki se je vršil dne 2. t. m. v „Narodnem domu“ je uspel sijajno. Velika dvorana je bila spremenjena v pravcati raj, v katerem je bil videti v sredi palm kip očeta „Sokolov“. Miroslava Tyrša. Vže popoldan je bilo v „Narodnem domu“ polno življenja. Popoldanski vlak je pripeljal veliko ljubih nam sester in bratov Hrvatov in Srbov, ki jih je na kolodvoru starosta g. dr. Strašek pozdravil. Zastopani so bili: Mladi in čili „Sokol“ iz Samobora v kroju, „srbski Sokol“, „h. vatski Sokol“, „Srbsko pjevačko društvo“, „Akademiško djevačko in tamburaško društvo Balkan“, „Ciril Metodovi zidarji“ iz Zagreba in več zasebnikov. — Drage nam sestre ter mili bratje niso prišli le na zabavo, ampak prišli so okrepit medsebojno ljubezen; s svojo pesnijo nas razveselit, brat bratu je stisnil krepko desnico. Ob 8. uri se je pričel koncert orkestra godbe c. in kr. pešpolka št. 16 iz Zagreba pod osebnim vodstvom g. kapelnika Mitrovića, ki je bil prvokrat v Brežicah, in je žel za svoj okusno izbran program in točno umetno izvajanje komadov slovanskih komponistov splošno pohvalo. Častno so bili zastopani tudi Krščanje, več obitelji je bilo iz Rajhenburga, iz daljnega Št. Petra so bili obitelji Černelčeve ter Morisove, iz Bizeljskega obitelji Frecetove, več obitelj iz Čateža na Kranjskem, častno so bili dalje zastopani Dobovčani, celo iz Maribora in okolice, iz Hrastnika in iz daljnih kvarnerskih otokov so nas posetili gostje. Med odmorom je brat starosta pozdravil goste iz Hrvaškega v kratkem zgodovinsko utemeljenem nagovoru, podal nam je tako priliko k pokrepčanju medsebojne ljubezni v tugi in v radosti, na kar so zastopniki srbsko-hrvatskih društev dokazali, da nas res ljubijo, da so in bodo za jugoslovansko vzajemnost. Cela zabava je bila izvanredno lepa, od prve točke koncerta do belega dne je bilo vse najboljšje volje. Na svidenje na III. Sokolskem plesu! Nazdar!

— **Gospodarsko bralno društvo na Planini** je imelo svoj letni občni zbor 28. januarja t. l. Gospod predsednik je razložil koristi bralnega društva. V blagajni je prebitek 91 K 33 v. Na razpolago je 20 časopisov. — Predsednikom je bil enoglasno izvoljen g. Mir. Volčič, kaplan v Št. Vidu, odbornikom pa so bili izvoljeni gg.: Gračner Fr., Jazbinšek Mih., Krizman E., Pušnik Fl. dr. Skaza Bog., Špan Jož., Rauter Fr. in Žibret Tomaž. — V odborovi seji 4. svečana t. l. se je sklenilo, da se vrši 18. svečana 1906 društvena veselica s sledečim sporedom: 1. Predavanje o ustanovitvi Raiffeisenove posojilnice. 2. Deklamacija. 3. Deset zapovedi kmeta. 4. Srečolov. 5. Prosta zabava. Svira godba na lok.

— **Poročil se je** dne 3. t. m. v Konjicah g. Bogomir Hude, trgovec v Tepanjah pri Konjicah z gospico Matildo Arzenškovo, hčerko g. nadučitelja v p. A. Arzenška iz Stranic.

— **„Prešernov večer“ v Slov. Bistrici.** Dodatno k vabilu, ki je ponatisnjen na drugem mestu, se nam javlja iz Slovenske Bistrice, da bode g. prof. dr. Vrstošek poleg svojega slavnostnega govora pokazal na ski-

optikonu več slik iz Prešernovega življenja in Prešernovih poezij. Predavanje bode tedaj zanimivo tudi za take, ki so o Prešernu že mnogo slišali ali čitali. „Prešernov večer“, pri kojem sodelujeta znani baritonist g. dr. Sernec in tenorist g. jurist Ašič, bode nudil i za razvajene goste dosti raznovrstne zabave. Prireditve je seveda vseslovenska.

— **Na adresi c. kr. poštnega ravnateljstva!** Na c. kr. pošti v Slov. Bistrici je nastavljena uradnica, ki je prišla iz Hartberga in ne razume niti besedice slovenski, česar ji kot pristni Nemki tudi ne zamerimo. Vprašamo pa c. kr. poštno ravnateljstvo, kako more nastavitj na slovenjebistriški pošti žensko, ki ne razume jezika strank, ki so po večini slovenske? Posebno ob nedeljah vlada vsled tega na pošti tak nered, da se ovira vse poslovanje in morajo ljudje po ure čakati, predno se jih odpravi. V slučaju, da katera izmed ostalih manipulantinj zbolji, je sploh vsako uradovanje nemogoče. Mislimo pa, da so uradniki zavoljo nas tukaj, in zato zahtevamo, da se nastavi na pošti uradnica, večša slovenskega jezika.

— **Shod županov** ormoškega okraja se vrši v Ormožu dne 8. t. m. Spored zborovanja je važen in zanimiv!

— **Ormoškega učiteljskega društva** občni zbor se je vršil dne 1. svečana t. l. v Ormožu ob zelo mnogobrojni udeležbi, kar je g. društveni predsednik z veseljem naglašal. Iz letnega poročila je posneti, da šteje društvo 39 udov, in sicer 31 rednih, 4 izvanredne in 4 častne. Zborovanj je bilo 6, ter 3 odborove seje, v katerih se je vršilo 9 predavanj, oziroma obširnejših poročil. Dohodkov je bilo 106 K 44 vin., izdatkov 58 K 67 vin., prebitka torej 47 K 77 vin., ki se ima popolniti v 50 K, ter porabiti v pokritje II. roka pokroviteljine „Učiteljskemu konviktu“.

Na novo so k društvu pristopili gg.: Domicijan Serajnik ml., učitelj na ormoški okoliški šoli, Ivan Vertot, učitelj na Runču in Franc Karbaš, učitelj pri Miklavžu. — Za tekoče leto si je društvo izvolilo v odbor sledeče gg.: Josip Rajšp, nadučitelj na ormoški okoliški šoli, predsednik in blagajnik; Anton Porekar, nadučitelj na Humu, podpredsednik; Adolf Rosina, tajnik in Dimic. Serajnik ml., pevovodja, oba učitelja na ormoški okoliški šoli; Ivan Košar, nadučitelj in Jakob Preindl, učitelj oba pri Vel. Nedelji, odborniki.

Po dnevnem redu so se zborovalci zbrali v Gomzijevi gostilni, kjer je najnovejši učiteljski kvintet izvrstno proi. vajal več godbenih in pevskih točk.

— **Ptujske novice.** G. profesor Zelenik, veleposestnik, mnogoleten blagajnik ptujske „Čitalnice“, je obhajal 26. m. m., čvrst in čil na telesu in na duhu, svojo sedemdesetletnico. Ob tej priliki se je zbralo precejšnje število udov v čitalniških prostorih. Gosp. dr. Jurtela je v kratkih potezah očrtal slavljenceve zasluge za narodno stvar, g. prof. dr. Komljanec njegovo življenje od njegovega rojstva tam gori pri Sv. Urbanu pa do sedaj. Ob tej priliki se je nabralo tudi okoli 18 kron v korist družbi sv. Cirila in Metoda. — Gosp. Mihael Brenčič, vrl in zaveden Slovenec, je kupil v mestu nasproti pošte od g. Erleta hišo za okroglih 58.000 kron. Hišo je kupil za svojega sina, ki se misli ob svojem času nastaniti v njej kot naroden trgovec. Papa Ornig pa se baje silne jeze, ker je zopet prišla poprej nemška hiša v slovenske roke.

— **Nesreča v vodnjaku.** V Št. Lenartu v Slov. goricah je vodnjakar Josip Fras šel prekmalu gledat v vodnjak, katerega je kopal in v ka-

terem je v skalo dejal dinamita. Ko je prišel do skale, se je dinamit vžgal in težko ranjen se je Fras zgrudil na tla. Prepeljali so ga v mariborsko bolnico.

— **Nemški narodni svet za Spodnji Štajer** so ustanovili „slavni“ nemški politiki á-la Wastian, Stiger, Lenko, Kokoschinegg dne 4. t. m. v Mariboru. Delokrog njegov bodo okraji Celje, Maribor, Radgona, Arvež in Omrež. Sedež mu je v Mariboru. Stojmo na straži, da se nam ne zajedo še bolj v naše meso in našo kri!

— **Iz Lembaha pri Mariboru.** Bralno društvo je imelo dne 28. prosinca svoje občno zborovanje. Iz poročila knjižničarja je razvidno, da naše prepotrebno društvo napreduje in procvita. Bralno društvo prireja veselice, katere imajo zmiraj lep gmoten uspeh. Zato mu je mogoče pri skrajno nizki udnini 60 vin. do 1 K. imeti naročeno lepo število časnikov. Število društvenih knjig je narastlo nad 400. Pridno se izposojujejo in čitajo. — V pretečenem letu je dobilo društvo tudi svojo sobo. Tam se zbirajo udje vsak četrtek zvečer na prijazen pomenek. Prijatelji društva so darovali drva, premog, stole i. dr. za kar jim bodi izražena zahvala. Izvolil se je sledeči odbor: Predsednik Nace Rotner, podpredsednik Jornej Tominc, knjižničar Anton Godec, blagajničar Feliks Robič, tajnik J. Velker, odborniki Janez Rotner, Julij Robič, Anton Lešnik, Jakob Rataj, Anton Čruko in Janez Ral. — Vinogradniki so z zanimanjem poslušali predavanje potovalnega učitelja g. Zabavnika, kateri jih je poučeval o nasajanju in vzgajanju novih vinogradov. — Zvečer je bil plesni venček, mnogo boljše obiskan, kakor popoldansko zborovanje in predavanje. Od domačinov se ga je udeležilo vse, kar leze in gre. Društvena blagajna se veseli lepega čistega dobička 70 K, kateri omogoči spet nakupiti kaj dobrega in novega za našo knjižnico. Društvenike pa prijazno vabimo, da hodijo pridno po knjige in radi prebirajo naše časnike.

— **Promocija.** Danes je promoviran na vseučilišču v Gradcu g. Josip Fischinger, pravni praktikant pri c. kr. kazenski sodnji v Gradcu, doktorjem prava.

— **Štrajk v Trbovljah** je, kakor se nam ravnokar brzojavno poroča, končan. Danes so šli že vsi rudarji na delo. Kaj so dosegli rudarji, poročamo v prihodnji številki.

Kranjsko.

— **Poročil se je** 5. t. m. na Bledu v cerkvi na otoku g. Matija Dolničar, veleposestnik v Trbovljah in lastnik znané gostilne v Smartnem pri Savi z gdč. Katinko Vičičevo z Bleda.

— **Zločin v Šiški.** Dne 5. t. m. ponoči je vlomil doslej neznan lopov v stanovanje nekoga železničarja v času, ko sta bila železničar in njegova soproga na predpustni veselici. Ker je lopov baje dobil premalo denarja, je zagrabil šestletno železničarjevo hčerko, vzal jo s seboj in jo vrgel v jarek, kjer so večeraj otroka našli napol zmrznjenega.

— **Oče in sin zmrznila.** Dne 1. svečana t. l. sta šla iz vasi Metulje v logaškem okraju oče Franc in sin Jur Mihelčič v Loški potok vol. kn-povat; kupila sta tudi par volov ter ju gonila domov, med potjo pa sta oba opešala, ker sta prej preveč žganja zaužila, tako da sta v noči od 1. na 2. svečana t. l. v samotnem kraju, ne daleč drug od drugega v snegu obležala in istotam zmrznila. Oče je bil 63 let star, sin pa 27 let. Dne 3. svečana so šli sosedje omenjena dva iskat, ker ju ni bilo domov ter ju našli v navedenem kraju mrtva, ter ju pre-

peljali še isti dan v mrtvašnico na Bloke. Vola, koje sta nesrečneža gonila, vrnila sta se sama domov v Loški potok k prejšnjemu gospodarju.

— **Legar.** V Studenem in Belskem blizu Postojne razsaja legar (tifus). Ni skoro hiše brez bolnika. Par jih je za to boleznijo tudi že umrlo.

— **Ljudsko javno knjižnico** nameravajo ustanoviti v Ilirski Bistrici.

— **Št. Lambert pri Savi.** Piše se nam: Sporocamo, da se naš semenj na dan sv. Valentina, t. j. 14. t. m. in tudi drugi semnji obnovijo. Vsi prodajalci in kupci živine se vljudno vabijo na sejme.

— **Poročil se je** g. Fran Ogrizek, obč. tajnik v Sp. Šiški z gdč. Režiko Beznik iz Konjic.

Koroško.

— **Lambert Einspieler.** Koroške Slovence je zadela, kakor smo že sporočali, velika izguba. Umrli je mož, ki je do zadnjega trenutka ohranil gorko srce za pravice slovenskega naroda. Pokojnik je bil porojen 10. septembra 1840 v Bistrici v Rožni dolini. Bil je bratranec pokojnega Andreja Einspielerja, katerega imajo koroški Slovenci v blagem spominu. Tudi Lambert se je vedno z vso vnemo posvečal narodnemu delu; najnatančnejše podatke o jezikovnih razmerah na Koroškem si dobil vedno pri njem. Dasi ni nikdar skrival svojega slovenskega prepričanja, so ga vendar tudi nasprotniki spoštovali. Bil je l. 1897. v kmečkih občinah celovških izvoljen poslanecem in je bil nekaj let edini slovenski poslanec s Koroškega. Pri zadnjih volitvah so izgubili Slovenci ta mandat in je bil izvoljen Tscharre. Kakor smo že poročali, je bil predsednik družbe sv. Mohorja, in je kot tak in splošno veliko storil za slovensko ljudstvo na Koroškem.

Primorsko.

— **Osebna vest.** G. Anton Santel, profesor na državni gimnaziji v Gorici, je dobil naslov šolskega svetnika.

— **Tajci v Opatiji.** Od 1. sept. 1905 do 1. februarja 1906 je došlo v Opatijo 8366 oseb. Od 26. januarja do 1. februarja 1906 je priraslo 364 oseb. Dne 1. februarja 1906 je bilo navzočih 1235 oseb.

— **V Opatiji štrajkajo** farmaceuti (lekarnarski pomočniki) v vseh lekarnah že par dni. Dozdaj je njihovim zahtevam ugodilo 6 lekarnarjev.

— **Štrajk pri Lloydju v Trstu.** Radi premalih plač štrajkajo kurjači in matrozi. Število štrajkujočih je danes nad 1500. Ladje ne morejo na morje.

Slovanski jug.

— **V Belemgradu** so osnovali jugoslovansko čitalnico. Poleg nje pa se osnuje kmalu tudi vseslovanska čitalnica; snuje jo „ruski klub“ v Belemgradu.

— **Oboroženje črnogorske vojske.** Črnogorski prestolonaslednik Danilo je bival s soprogo 10 dni v Londonu. Odtam je odpotoval v Pariz. V Londonu je naročil veliko materijala za črnogorsko vojsko, posebno nove mitralježe (naglostrelke). Črnogorska vojska bode, ko vse to dobi, oborožena z najnovejšim in najdovršenejšim orožjem.

— **Društvo hrvatskih pisateljev** je imelo svoj občni zbor v nedeljo, dne 4. t. m. Predsedoval je namesto obolelega dr. Stjepana pl. Miletića slavni hrvatski romanopisec Ljuba Babić-Sjalski, ki je v svojem govoru v krasnih potezah orisal potrebo kulturnega jedinstva Jugoslovanov.

Slovanski sever.

— **Češke vesti.** Češka napredna stranka se je ustanovila v nedeljo, dne 21. januarja v Pardubicah v prisotnosti nad 100 zaupnikov in delegatov. Posvetovanje se je vršilo ob neobičajni svežosti vseh udeležencev od 10. ure dopoldne do poznega večera ob popolnem soglasju vseh navzočih. Glavni govorniki so bili znani politiki urednik Alojz Hajn, ki je razjasnil in utemeljeval predlagani program strankin, potem pa podal poročilo provizoričnega izvrševalnega odbora. — nato prof. Masaryk, ki je govoril o najbližjih strankinih nalogah in gospod Jiřík, ki je razjasnil strankino stališče napram drugim strankam. Koncem debate je bilo podano sledeče poročilo:

Ustanovna seja češke napredne stranke se je vršila v Pardubicah dne 24. januarja in obravnavala tekom celodnevnega v popolnem vzajemnem sporazumljenju vršecéga se posvetovanja o osnovnih vprašanjih strankinih, to je o notranji organizaciji, tiskovnem vprašanju, razmerju k ostalim strankam in prvih nalogah stranke; englasno je bil sprejet predlagani program in izvoljen definitivni izvrševalni odbor. Z ozirom na poslednje politične dogodke proglašajo zbor:

1. Za podlago vse politike lastne stranke in češkega naroda sploh smatramo splošno in enako volilno pravico. Vsako popuščanje od te temeljne zahteve smatramo za nedopustno in upirali se bomo vsaki umetni volilni geometriji.

2. Obžalujemo, da se mladočeško vodstvo dogovarja, da se jo mogoče že dogovorilo o prejetju ministrskih stolcev, pri tem pa pripušča persekucijo (zasledovanje) delavstva in demokratičnega gibanja v deželah čeških.

3. Izražamo svoje ogorčenje nad denunciacijo prof. Karla Jude, ki jo je zakrivil prostějovški župnik in urednik „Novega Života“ Karol Dostál-Lutínov; dalje izražamo svoje ogorčenje ljudski stranki moravski, da i nadalje trpi v svoji sredi poslance, ki so služili klerikalni denunciaciji. Obsojamo kakoršnokoli nasilje na prepričanje in zavest.

„Národní listy“ — glasilo mladočeško — z dne 22. januarja se obračajo precej ostro proti drugi točki tega proglaša, češ, da napredna stranka nima nobenega vzroka, obžalovati nekaj, kar se še ni zgodilo in se morda sploh ne bo. Sicer je pa popolnoma samobsebi umevno, da si vsaka stranka hoče pripomoči do vpliva pri vladi in da mladočeški stranki ne more nikdo ničesar očitati, ako pripomore svojemu vodniku v ministrstvo v korist češkemu narodu. — Čisto res, samo če ni stvar tako, da hoče Gautsch pomagati na lep način Derschattu v ministrstvo, Poljaki in Čehi že imajo svojega ministra-deželana, ako bi hotel k taistemu pomagati kar meni nič tebi nič i Nemcem, bi nastal hrum, zato pa treba političnega manevra: parlamentarizovanje ministrstva. — Vse je mogoče!! Nič preveč verovati!!

Pripomniti moramo še, da se priznava k mladi češki napredni stranki večina onih mož, pri katerih se je učila mnogo mlajša in najmlajša generacija slovenska. Mnogo se je učila in se več se bo lahko. Saj je to ona češka stranka, ki ima poleg socialne demokracije za sabo največ inteligence, največ zdravih, mladih in silnih močij. Med vseni češkimi strankami ima ona največje avspicije na prihodnost.

Afera Judova, o kateri govori proglas mlade napredne stranke, je prav značilna za razmere, kakor so se razvile na Moravi zadnji čas v zna-

menju reakcije. — Ko so priredili v gradnu m. l. v Prostejevem razstavo slikarja Kupec, je napisal k njej prostejevski profesor realke Karol Juda v razstavni protokol pod imenom Kara Ben Jehuda članek, v katerem pravi med drugim, razkladajoč serijo „Verstvo“, da ljudsko verstvo ni bilo nikdar in ni nič drugega kakor trgovina, da mu ni šlo nikdar za božanstvene ideale, ampak za posvetni uspeh. Na to se je odzval prostejevski župnik s „poslanim“ v „Hanackem kraju“, v katerem pravi, da je tako pisanje nedostojno vzgojevalca mladine in naravnost pohujšljivo in zahteva od prof. Jude, da dá zadoščenje versko čuteči javnosti. Stvar je prišla konečno i pred deželni zbor moravski v interpelaciji poslanca dr. Hrubana in tovarišev, v kateri se vprašuje deželnega namestnika, kako namerava zadostiti javnosti, težko razžaljeni v verskih čvstvih in kaj namerava storiti, da bi v bodoče taki pohujšljivi slučaj ne bili mogoči. — Slučaj je vzbudil veliko pozornost v češkem občinstvu in pridno se prirčajo shodi „za“ in „proti“. Pred kratkim je imelo v Pragi tak shod moravsko dijaštvo, ki se odločno postavlja proti prostejevskemu župniku. Na shodu je govoril prof. Masaryk tako ostro, da je bil shod razpuščen. Sedaj toži zaradi razžaljenja časti prof. Masaryka baje nad 700 čeških dukovnikov. Vendar se število v kratkem gotovo vsaj podvoji.

— **Poljski jezik kot učni jezik v ljudskih šolah.** „Kurier Warszawski“ javlja, da je naučno ministrstvo odredilo, da se imajo v ljudskih šolah na Ruskem Poljskem poučevati vsi predmeti v poljskem jeziku.

— **Proizvod sladkorja na Češkem.** V minoli kampaniji 1904.—1905. so na Češkem proizvedli 3,589,465 kvintalov sladkorja, ali za 2 kvintala manje, nego v kampaniji 1903.—1904. Delalo je 124 tovarn, med temi 9 rafinerij.

Svetovne vesti.

— **Župnik umoril svojo teto.** Obravnava proti župniku Franu Tomaševiću, njegovi ljubici Antonijeti Oštrici in slugi Kovačeviću radi hudo delstva umora Anje Rančigaj iz Gotovelj na Štajerskem, ki se se je pričela v pondeljek 29. pr. m., bo trajala 12 dni in bo končana šele koncem tega tedna. O teku in izidu te senzacionalne obravnave bomo obširneje poročali.

— **Sežiganje mrličev na Angleškem.** Tudi na Angleškem napreduje sežiganje mrličev, dasi se je temu še pred nekaterimi leti od vseh strani strastno nasprotovalo. Leta 1903 se je sežgalo 475, leta 1904 566 in l. 1905 že 600 mrličev. Lani sta se ustanovila dva sežigalna zavoda, eden v Leedsu, drugi v Pradfordu. Kmalu se ustanovi tretji v Sheffieldu. Prvi krematorij se je ustanovil leta 1885. v Wokingu. Od takrat do danes so sežgali 5018 mrličev.

— **Umrla je** dne 4. t. m. gospa (kanonisa) v c. kr. terezijanskem zavodu za plemkinje na Hradšinu v Pragi Marija grofica Mitrovska pl. Mitroviška Šenfeldska. Bila je potomka staroslavne rodovine, katere ustanovitelj je češki kralj Vratislav, ki je bil prvotno vojvoda, je postal l. 1061 vojvoda in 1086 kralj češki. Umrli je l. 1092.

— **V Rennesu na Francoskem** je v zavetišču za ubožne starce nastal požar. Zgorelo je 9 oseb; tri ženske so umrle od strahu.

— **Odlikovanje.** G. dr. J. Čerin, kapelnik pešpolka št. 6 na Dunaju, je bil večeraj odlikovan s španskim vojaškim zaslužnim križcem I. razreda.

— **Umrli je** dne 2. t. m. državni poslanec in podžupan mesta Tarnova

v Galieji dr. Stanislav vitez pl. Stolowski.

— **Stavko občinskih zdravnikov** izjajo od 1. t. m. na Nižjeavstrijskem izven Dunaja. Gospodje doktorji pravi, da ne bodo poprej opravljali služeb v občinah t. j. za uboge itd., kakor da se jim aode dalo primerno visoka plača.

Raznoterosti.

— **Največja loterija na svetu.** Faktor poročajo iz Madrida, je tamkaj za božične praznike bila izžrebana največja loterija na svetu. Prvi dobitnik je znašal 6 milijonov frankov, drugi milijone, tretji 2 milijona, četrti pa milijon frankov. Ostali dobitki so znašali pol milijona frankov. Razburjenost med občinstvom povodom zrebanja je bila velika. Novine niso v obeh dneh pisale o ničemer drugem kakor o tej loteriji ter so o posameznih dobitkih izdavele izredne izdaje. Prvi dobitnik je zadela številka 32.865. Kdo da je zadela to številko ni še znano, ker se ni še prijavil.

— **Turistka in človeško sree.** Pred kratkim je v znanstveni seji društva zdravnikov na Dunaju zdravnik dr. Rud. Beck razpravljal o vplivu turisticke na srce. Preiskal je 31 oseb (11 vodnikov in 24 turistov) glede tega, ali turistica trajno škodljivo upliva na srce, ali ne. Rezultat je bil, da je od teh 31 oseb bilo 28 t. j. 90% na srca bolnih. Predavatelj je opozoril na veliki odstotek, ki se javlja pri prinesenih mladih ljudeh. Ti pa večinoma turisticke pretirano uganjajo. Celi teden sedi v pisarni oziroma opravlja druga dela, v soboto zvečer se odpelje v vlakom kam v gorovje, drugi dan se plazijo in naglo hodi po gorah — seveda mora trpeti pri tem srce. Hvalilna turistica pa celo krepi človeško zdravje. Konečno je omenil govarnik, naj bi se vsak, ki se bavi veliko s turisticke, v gotovih presledkih, najmanj vsakega pol leta enkrat dal zdravniško preiskati. — Na misel nam pride slovenski pregovor „Kar je prevlečeno s kruhom ni dobro“. Hvala Bogu da pri nas Slovencih nimamo dosti takih, ki bi turisticke pretirano „spogali“. Mi gremo v planine počasi in razumno in pri tem uživamo krasno naravo.

— **Koliko je Slovencev?** Po statistiki Stanislava Klime v češkem listu „Slovansky Pehled“ je vseh Slovencev 1.444.364. V Avstriji jih prebiva 1.192.780, na Ogrskem in Hrvaškem 102.319, v Italiji 40.000, na Nemškem 6205, v Ameriki 100.000 in v Egiptu 3000.

— **Hladnokrven tudi na mrtvaškem odru.** V šomodski županiji na Ogrskem je gostilničar J. Schwarz bolehal dlje časa. Zdravnik mu je ubrizgal pod kožo neko zdravilo, na kar je bolnik pal v nezavest, iz katere se ni več probudil. Rodbina ga je, misleča, da je mrtev, stavila na pare, zapalila okolo njega sveče, vse kakor se to vsi pri mrtičih. Naenkrat se je po vsi, ko je vse spalo, Schwarz vzbudil. Čutil je, da mu je mraz, se stresel in odgnal glavo. Okolu njega so bili vsi sveče in ob strani pokrov krste. Ali kakor je bil vedno v življenju hladnokrven, tako je bil tudi sedaj, na parih. Mirno je vstal, stopil na pod, pogasil najprej sveče okolo odra, potem pa je odšel na divan ter legel spat. Ko se je zdanilo, se je vzbudil. V sosedni sobi je slišal govorjenje in jokanje. Njegova rodbina se je ravno pripravljala na zajutrek. Tudi on je vstal in odšel k njim. Vsi so se ga prestrašili, Schwarz jih je pa pomiril in jim dokazal, da je bil le navidezno mrt.

— **Novi Mojzes.** Pariški časopisi govore s humorom o dogodku, ki se je je zvršil minole dni. Odgojiteljica pri nekem bogatem trgovcu je prišla v blagoslovljeno stanje, in je, predno se je imelo dete poroditi, v obupu skočila v vodo. Ljudje so zapazili, kako se je strmoglavila v reko in so takoj priskočili na pomoč. Ali na veliko začudenje so potegnili iz vode dvoje, odgojiteljico in novorojeno dete, ki se je porodilo v valovih reke. Dete in mater so prepeljali takoj v bolnišnico in jima delili prvo pomoč. Detetu so dali ime Mojzes.

— **Vrhovni glavar budhistične cerkve.** Taši Lama iz Tibeta je prišel nedavno v Kalkuto na obisk indijskega podkralja. V Kalkuti ga je pričakovala ogromna množica vernikov. Taši Lama se je temu zelo čudil ter izjavil, da ni vedel, da je toliko ljudi na svetu.

— **Devetletna junakinja.** 9 letna hčerka nekega železniškega stražnika nedaleč od New-Yorka je opazila, ko je ležal njen oče bolan, da je železniški tir zasut. Tekla je hitro dva kilometra daleč po progi in prižgala rdečo luč, vsled katere se je kmalu po tem došli vlak ustavil in preprečila tako vso nezgodo.

— **Proti svoji volji oženjen.** V Tunisu se je neka Italijanka smrtno zaljubila v nekega rojaka Millagija, ki pa ni hotel ničesar vedeti o ženitvi. Zato mu je ukradla njegove dokumente ter jih izročila svojemu zastopniku, s katerim se je potem poročila. Millagi bi se dandanes ne vedel, da je oženjen, ako bi ne bil poklican pred sodišče zaradi dolgov, ki jih je napravila na njegovo ime njegova „žena“.

— **Velik zločin.** V Gynlain na Ogrskem je bila vzela v varstvo udovljena Ivanka Linke svojo umobolno svakinjo Marijo, da bi dobila zato po njeni smrti od zavoda za podpiranje sirot 1000 K nagrade. Linke je imela svojo svakinjo v hlevu zaprto že osem let in ji ni dala ne obleke ne primerne hrane in ne ležišča. Zadnji čas so našli orožniki umobolno žensko napol oblečeno na pol gnili slami v hlevu in polno vse mogoče mrčesi.

Gospodarstvo.

O rigolanju.

V zadnjih številkah „Domovine“ razpravljalo se je tudi o rigolanju za vinograde. Pojavili so se v tej zadevi različni nazori. Iz stvarnih ozirov je zelo odobravati premoševanje posameznih gospodarskih vprašanj od več strani z raznih stališč. S tem raste zanimanje za načelna vprašanja, pojmi se pojasnijo. O rigolanju ki je velevažen faktor pri nasajanju novih vinogradov, kaže toraj še kako ziniti. Po sebnostno važno je to baš sedaj, ko se toliko rigola.

Globoko obdelovanje zemlje je za kmetijsko gospodarstvo v obče velevažnega pomena. To uvažuje poljedelec, sadjar, vrtnar in pa razumen vinogradnik. Globoko rahljanje zemlje omogoči zraku vhod bolj globoko in ta pa povzroči razkroj in pristopnost rastlinam višje množine redilnih snovi v zemlji. Na zemljiščih, kjer se je zemlja globoko prerahljala, trpi rastlina o času suše mnogo manj nego na plitvo prerahljanih. Saj vendar zamore globoko zrahljanja zemlja mnogo več vode sprejemati, razdeliti in ohraniti. V globoko rahljani zemlji najdejo korenine manj mehaničnih ovir, za rast najdejo več potrebnega zraka, sploh več ugodnih pogojev, tem primerno postanejo tudi mnogo močnejši nego v plitvo rahljani. Močnejši koreninam primeren je tudi močnejši nadzemski del, večji prirastek. Na

globoko prerahljani zemlji so rastlinski pridelki, kakor stara skušnja ne le v vinogradarstvu temveč tudi pri poljedelstvu itd. uči, ne le mnogo večji temveč tudi boljši nego na plitvo rahljani. Trpežnost rastlin n. pr. trsa na globoki oziroma globoko prerahljani zemlji je mnogo daljša nego v nasprotnih razmerah. V šampanjskih vinogradih na Francoskem ni bil trs na plitvih krednatih tleh nikdar dolgo trpežen. Morali so ga od nekaj vedno pomlajevati z grobanjem. Na naših lapornatih tleh, kjer je bila le plitva zemlja, tudi ni bilo s starim trsom nič, le grobanice so kaj izdale. Imamo tudi pri nas že dandanes novih ameriških nasadov, ki nam živo pričajo, da je globoko rahljanje zemlje potrebno. Saj v zadnjem času tudi niso vsi vinogradniki globoko rigolali. Poglejmo pa take plitvo rigolane vinograde ki so v prvih letih še tekmovali z globoko rigolanimi, ki so pa v kratkem zelo opešali. Na vsaki zemlji se nam te slabe posledice ne pokažejo enako, čim bolj globoka je, čim lažja je, tem manj, čim nepredornejša je doljna plast, tim bolj.

Poglejmo drevje, čigar korenine ne morejo v globočino, ki zadenejo na plitvo neprodorno plast ali na podzemsko vodo. V najboljši dobi začnejo se jim vrhovi sušiti. Ne zamejmo toraj nauka skušnje, poprijemljimo se čimdalje bolj koristni globoke kulture, enega najvažnejših faktorjev kmetijskega pridelovanja. Posebno pri vinogradih se ti enkratni le nekoliko večji stroški kaj obilo poplačujejo. K temu sem prepričan, da mi bode gotovo dve tretjini vinogradnikov, ki so dosedaj nove vinograde nasadili, prikimalo. Razširimo rajše globoko kulturo tudi še na polje in drugod. Saj so nas ravno rigolani vinogradi učili, koliko je to zlasti za rastline z globoko segajočimi koreninami n. pr. peso itd. koristno.

Pri globokem obdelovanju zemlje je pač v poštev jemati pojem žive in mrtve zemlje. Ti pojmi niso nikakor fantastični, temveč zelo utemeljeni in za kmetovalca največjega pomena. Marsikateri poljedelec se je vkani, ko je začel neposredno prej plitvo obdelana zemljišča globoko orati, zemljo globoko prevračati. Ta je spoznal pojem mrtve zemlje ali bolje rečeno snrove s kesom in obupom. Kdor nekoliko okoli pogleda, najde dovolj mrtve zemlje. Učitelji z novimi šolskimi vrtni nasipanimi z zemljoiz globočine, nakopane za novo stavbo, vejo o tem kaj praviti. Kjer je plaz potegnil ali kak drug vzrok odkril spodnje plasti zemlje, se tudi vidi, da nečejo pa nečejo tam rastline dolgo časa prav vspevati. Tako tudi pri visokih nasipih železnic ali cest posebno v zarezah itd.

Kdor je planiral griče tako, da je pod odnešeno zemljo ostala le spodnja mrtva plast, je imel tudi priliko leta in leta spoznavati, kaj da je mrtva plast. V globini pač zna imeti zemlja obilo rastlinskih redilnih snovi, pač pa v neugodni obliki, ker se zemlja ne more primerno razkrojevati. Kislec zraka ne pride do nje. Snovi pa, ki imajo le malo kislega, so rastlinam če že ne direktno škodljive pa vsaj neprebavljive. Poglejmo le n. pr. zemljo iz globočine, v kateri je polno železnega kisa, ki precej časa rabi, da se na zraku okisi, ki je rastlinam prav škodljiv.

Vrhna plast zemlje z njenim humozom, na katero so leta in leta vplivali vplivi podnebja, posebno zrak, razne bakterije itd. to je živa plast, to je rodovita plast, katera rastlinam najbolj ugaja.

Pri globoki kulturi je razlikovati z smotra in sicer globoko rahljanje samo po sebi ali pa globoko rahljanje

in prevračanje. Globoko rahljanje vsaj v gotovih presledkih koristi vedno, zlasti rastlinam ki poganjajo globoke korenine n. pr. pesi, detelji itd. Prevračanje je pa le v toliko koristno, ako pridejo korenine rastlin zlasti v svoji prvi dobi še v živo plast zemlje. Poljedelec zasleduje te smotre po sledečih načinih: 1. On poglubi živo plast zemlje po malem, tako, da po malem čedalje globlje orje, n. pr. vsakokrat pred gnojenjem po 1—2 cm globlje. Tako po malem premeša spodnjo plast z gornjo, ne da bi se slednja bistveno spremenila.

2. On prevrača le gornjo plast, spodnjo pa le rahlja.

3. Z rigolanjem z ročnim delom, z lopatami, z navadnim plugom ali posebnim plugom za rigolanje. Lastnosti zemlje, ki zamorejo biti tako zelo različne so za to merodajne. Tako n. pr. se posebno tam, kjer ima spodnja zvezna plast zemlje mnogo škodljivega železnega okisca, si pameten poljedelec pač premisli spodnjo plast prehitro na površje, a zgornjo pregloboko spraviti. Če je spodnja plast bolj rahla, ki na zraku rada razpada in se razkroja, pa nima preveč železnega okisca, tedaj jo tudi poljedelec lahko na enkrat na površje spravi, če se ni škoda za vrhno plast čim se ni bila vsled dobre kulture zboljšana. Vrhna plast pa, ki je humozna in vsled dobre kulture v za rastline posebno ugodnem stanu, tam pač bode umen poljedelec spodnjo plast le rahljati in jo le po malem z gornjo mešati. Isto velja glede bolj zvezne spodnje plasti če tudi nima odveč železnega okisca, če pa na zraku le težko razpada in se toraj ne da z lahka drobiti. Čim ima taka zemlja ob enem mnogo železnega okisca se skuša hitreje godno napraviti z živim apnom, ki se po rahljanju v brazde trosi itd. itd. Poljedelec vsled pozitivnih skušenj toraj zelo vpoštevata pojme mrtve in žive zemlje in sicer tembolj čim neugodnejša in večja je razlika med spodnjo in gornjo plastjo. Posebnih slučajev v katerih mora posebno vkrepati pojavlja se mu še mnogo več.

(Konec prihodnjic.)

Društveno gibanje.

— **Škale.** V nedeljo, dne 25. t. m. ob 3. uri popoldne se vrši v gostilni pri „Dolcu“ redni občni zbor kmetijske zadruge za šaleško dolino z sledečim vzporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelnikstva. 3. Poročilo nadzornikstva o računskem sklepu za l. 1905. 4. Poročilo o izvršeni reviziji. 5. Predavanje „Delovanje zvez kmetijskih zadrug“. 6. Sprejem novih udov. 7. Predlogi in nasveti. Vsi, za napredek kmečkega stanu vneti šaleški Slovenci prihitite na to važno zborovanje! Odbor.

— **Prostovoljna požarna bramba v Šmartnu na Paki** priredi v nedeljo, dne 11. svečana 1906 predpustno veselico v gostilni gosp. Jožefa Mihelca v Paški vasi s sodelovanjem slavnostne šoštanjske narodne godbe. Začetek ob 5. uri popoldne. Posebna vabila se ne razpošiljajo. K obilni udeležbi vladno vabi odbor.

— **rešernov večer** priredi „Čitalnica v Slovenski Bistrici“ v nedeljo, dne 11. svečana 1906 v „Narodnem domu“. Sodeluje baritonist dr. Gridon Serbec in tenorist iur. Ivan Asič. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 60 vin. Vstop je dovoljen le vabljanim.

— **V Brežicah** se dne 18. t. m. ob 8. uri zvečer vrši maškarada brežičkih samcev. Vabila se razpošljejo te dni; ako bi bil kdo prezrt, obrne se naj za povabilo na „Čitalnico“ v Brežicah. Zanimanje za ta ples je jako

veliko in je pričakovati, da ne bo zaostal za II. sokolskim plesom. Pri plesu svira vojaška godba iz Karlovea.

Učiteljsko društvo za brežiški in sevniški okraj ima v nedeljo, dne 11. februarja 1906 ob 10. uri dopoldne na Vidnu svoj občni zbor, ki se vrši po sledečem vzporedju: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Dopisi in društvene zadeve. 3. Poročilo o društvenem delovanju lanskega leta. 4. Poročilo blagajničarke o gmotnem stanju društva in odobrenje računa za l. 1905. 5. Volitev društvenega odbora za prihodnje triletno dobo. 6. Novi šolski in učni red. 7. Želje in nasveti. K obilni udeležbi vabi vljudno odbor.

Narodna čitalnica v Ptujju priredi v soboto, dne 10. svečana t. l. v „Narodnem domu“ svoj običajni plesni venček. Začetek ob 8. uri zvečer. Brez vstopnine. K obilni udeležbi vabi odbor.

Sv. Marjeta niže Ptujja. Tukajšnje učiteljsko priredi v zvezi s tukajšnjimi fanti in deklicami v nedeljo, dne 11. februarja veliko veselico. — Vspored: 1. Gledališčna predstava: „Sanje“, igra s petjem v 5. dejanjih. 2. Šaljivi srečolov. 3. Rzne pevske točke domačega mešanega zbora. 4. Šaljiva pošta in prosta zabava. Med raznimi dejanji gledališčne igre in pri prosti zabavi, koja bode v velikih prostorih g. Mikla, svirala bode slavna godba na lok iz Sv. Tomaža. Vstopnina: Sedeži I. vrste 80 h, sedeži II. vrste 70 h, sedeži III. vrste 60 h, stojišče 40 h. Prijatelji in sosede, pridite! Odbor.

Slovenski trgovski klub v Mariboru priredi dne 15. svečana v mali dvorani „Narodnega doma“ v I. nadstropju „Trgovski večer“ z izredno zanimivim vzporedom. Po vzporedju, kateri se še naznani, bode ples. Zanimanje za večer je že veliko, kar pa ni čudno, saj so „Trgovski večeri“ bili vedno dobro obiskani.

Posavska podružnica „Slovenskega planinskega društva v Ljubljani“ za Laški, Sevniški, Kozjanski in Brežiški sodni okraj ima svoj redni občni zbor v Rajhenburgu, v nedeljo dne 11. svečana 1906 ob pol 4. uri popoldne v restavraciji Unschuld. Dnevni red: 1. Poročilo načelnštva. 2. Poročilo tajnika. 3. Razni nasveti.

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 1. do 30. novembra 1905 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: Upravništvo „Slovenski Narod“ v listih 25, 28, 31, oktobra, 4, 8, 11, 15, in 18. novembra 1905 izkazane zneske skupaj 222 K 50 v; upravništvo „Slovenec“ 225 K 95 v. Podružnice: v Trzinu dohodek veselice 221 K, moška in ženska šentpeterska pokroviteljstvo za župnika Malenška 200 K, v Beljaku 60 K, ženska v Postojni 74 K, za Kotmaro ves in okolico 75 K, Šteben in okolica 8 K 36 v, Občine: v Kamniku 50 K, v Ribnici 20 K; Zakot pri Brežicah 10 K, v Loškem potoku 20 K, v Dovjem 100 K, v Št. Petru na Krasu 15 K, v Veliki Pirešici 10 K, Viencenijeva družba v Trzinu 164 K, Mohorjani: v Vodica 5 K, v Kamni Gorici 10 K 14 v, v Št. Lambertu ob Savi 1 K 40 v, v Selcih 8 K, na Vrhu pri Rovtuh 2 K, na Polzeli 15 K, v Preserju 10 K 60 v, v Št. Vidu nad Ljubljano 30 K, na Homen 4 K, v Senožcah 4 K, v Cerknem 4 K, Volila: Župnika Fr. Jersiča 18 K, župnika M. Valesa 178 K, Frana Zidarna v Smartnem pri Mozirju 20 K. Razni: Smolnikovi sinovi pri sv. Križu nad Mariborom pokroviteljstvo 200 K, Vošnjak Vladimir iz Šoštanja 2 K, Jenko Ludovik, župnik pri sv. Duhu pri Krškem, mesto venca na grob župnika Malenška 10 K, župnik Ivan Sakser 4 K, slovenski realci v Ljubljani kot prebitek zbirke za Prešernov venec 10 K, Anton Mrač, c. kr. rač. svetnik prilikom smrti soproge Ivane 50 K, botri in botre ob krstu Jos. Hlakovih Cirila in Metoda v Žabnici 11 K, družba Ljubljancanov v hotelu Koklič v Rudolfovem 10 K, Tvrška Fran Kollmann prispevek od prodanih družbinih valčkov 230 K, Za narodni kolek 5 K, za družbin kolekat 14 K, za družbine znake 192 K.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Listnica uredništva.

G. dop. na Vr. Z ozirom na razmere pri Vas naj bo stvar za zdaj končana!

Vizitnice

priporoča

Zvezna tiskarna v Celju.

Stavbeni prostori

(za vile) nad mestnim parkom, v najlepši legi so ceno na prodaj. — Vprašanja pod **M. N.** na upravništvo „Domovine“. (86) 4-3

Cene primerno nizke. Delo solidno in se v teku tedna izgotovi. Lišpa ni treba odstraniti. Za vse v snaženje izročene stvari se jamči.

H. VOLK

Šoštanj, Štajersko.

Kemična pralnica

urejena z najnovjšimi stroji na par in električno, se priporoča za snaženje vsakovrstnih obtekt itd.

Zbiralnica v Celju pri gospodu

Josipu Hočevarju

krojški modni salon, Kolo-
lodvorska ulica.

(64) 67-9

Sprejme se takoj trgovski pomočnik ::

v mešano trgovino na deželi. Naslov pove uredništvo. (114) 3-1

Mrtvo perutnino, surovo maslo

kupi v večjih količinah

A. SCHANIL, Dunaj XVII.

Hauptstr. 67. Pošt. hr. konto 885.365.
(73) 20-8

Naprodaj je

mlinska in žagna oprava

popolnoma nova, šele tri leta v rabi. (Naprodaj je radi prepovedi železniške uprave). — Proda se po zelo ugodnih pogojih. (63) 10-9

Naslov pove upravništvo „Domovine“.

Blagajnice

varne pred ognjem in vlomom

prodaja v vseh velikostih najboljše izdelane firma, ki obstoji že nad 30 let

S. BERGER

DUNAJ I. Wipplingerstrasse 29.

Vzorci so v rabi in se lahko ogledajo v „Zvezi slov. posojilnic“ v Celju in pri mnogih drugih posojilnicah in hranilnicah v vseh slovenskih pokrajinah. 104-38

(71b)

(111) 3-1

Učenec

od poštenih starišev, 14 let star, z dobrim šolskim spričevalom, se takoj sprejme v trgovino mešanega blaga, tvrške

Norbert Zanier & sin
v Št. Pavlu p. Preboldu.

Priprave za valjanje perila (valjarje), - - - pralne stroje, stroje za izžemanje, omare za led najboljše konstrukcije daje

trrdka

S. Berger

Dunaj I.

Wipplingerstrasse 29.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštnine proslo

(7/a) 104-38

Zahvala.

Za mnogobrojne tolažilne obiske med boleznijo našega nepozabnega soproge, preblagega očeta, starega očeta itd. gospoda

Jožefa Cimperšek

si nsoja podpisana izreči v svojem imenu kakor tudi v imenu svojih otrok in sorodnikov najsrčnejšo zahvalo, posebno blagemu gospodu provizorju Vinko Lorenčič-u, g. županu M. Starkl-u kakor tudi vsem tržanom sploh.

Zahvaljujemo se nadalje za častno spremstvo k žadnjemu počitku prečastiti duhovščini, slavni požarni brambi, slavnemu učiteljsstvu in uradnikom, in vsem prijateljem in znanecem od blizo in daleč, kakor tudi darovalcem krasnih vencev.

SEVNICA, dne 7. svečana 1906.

(113) 1

Ivana Cimperšek.

Naznanilo!

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu v trgu Šoštanj in njeja okolici, da se je pod imenom

Zupanc in Zagode

v hiši g. Jak. Šribar v Šoštanju se nahajajo gostilna in trgovina z mešanim in manufakturnim blagom razpustila ter da to gostilno in trgovino od slej naprej pod svojim imenom vodim.

V gostilni bodem točil vedno pristna domača vina ter vedno sveže pivo „Združenih pivovaren Zalec in Laški trg.“

Dalje skrbel bodem vedno za goraka, okusna in poceni jedila, katera se bodo odslej naprej tudi predpoldne in opoldne ter zvečer dobivala.

Za obilen poset se priporoča

Ivan Zupanc
trgovec, Šoštanj.

(112) 3-1

Parna žaga Deghenghi v Ljubljani

kupuje

! sledeče vrste, smrekovega, jelkovega, borovega, bukovega in hrastovega okroglega lesa (hlode) potem hrastove deščice (frize) po dnevni ceni, kakor tudi gozde pripravljene za posekati. !

Ponudbe nasloviti je na

Parno žago Deghenghi v Ljubljani

Cesta na Rudolfovo železnico št. 47. — Pisarna: Šelenburgove ulice št. 6.

(8) 100-38